

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN DIRECTIONS
OF SCIENTIFIC RESEARCH
DEVELOPMENT**

**PROCEEDINGS OF XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 15-17, 2022**

**CHICAGO
2022**

MODERN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT

Proceedings of XIII International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

15-17 June 2022

Chicago, USA

2022

UDC 001.1

The 13th International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development” (June 15-17, 2022) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. 883 p.

ISBN 978-1-73981-126-6

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern directions of scientific research development. Proceedings of the 13th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xiii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-directions-of-scientific-research-development-15-17-iyunya-2022-goda-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 BoScience Publisher ®

©2022 Authors of the articles

74. *Архипова В. О., Олена М. М.* 462
АСИНХРОННИЙ ФОРМАТ ЯК ОДИН З ЧИННИКІВ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В УМОВАХ
КРИЗОВОЇ СИТУАЦІЇ
75. *Барсуковська Г. П., Васильченко О. Г., Турчин Л. М.* 469
РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ УЯВИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД
ЧАС ТЕАТРАЛІЗОВАНИХ ІГОР
76. *Бартків О. С., Мичка І. С., Поліщук В. Ю.* 476
КРАЄЗНАВЧІ ЕКСКУРСІЇ У ВИХОВАННІ
СТАРШОКЛАСНИКІВ
77. *Власова Т. Л., Ісичко Л. О., Іванова М. В.* 481
ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ
МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА
78. *Загородня А. А.* 489
СОЦІАЛЬНО-АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ У ФІЛОСОФСЬКИХ
РЕФЛЕКСІЯХ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ
ХІХ СТОЛІТТЯ
79. *Коновальчук Н. О.* 492
ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙНДОШОК ЯК ІНСТРУМЕНТА
НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ДИСТАНЦІЙНО
80. *Косиченко В. А., Бабенко О. О.* 499
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-ХОРЕОГРАФА ДО
УПРАВЛІННЯ ТВОРЧИМ КОЛЕКТИВОМ
81. *Кузнєцова О. В.* 506
ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ КОМАНДИ ІНКЛЮЗИВНО-
РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ, ЯКІ МАЮТЬ
ВІДХИЛЕННЯ У МОВЛЕННЄВОМУ РОЗВИТКУ
82. *Ніколенко Л. М., Власова Є. Р.* 510
РОЛЬ ІЗОТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ, ЩО ПЕРЕЖИЛИ
ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО
83. *Підсуткевич М. Я.* 514
ГРА ЯК ВАЖЛИВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
84. *Подлевська О. Б., Покровська Н. Б.* 520
РОБОТА НАД ХУДОЖНІМ ОБРАЗОМ У КЛАСІ
ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ДУЕТУ У ДМШ НА ПРИКЛАДІ ЕЛЕГІЇ
Ж. МАССНЕ
85. *Ріпак М. О., Шнік Б. Р.* 525
АКТИВНІСТЬ ПІДЛІТКІВ У САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТТЯХ
ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ
86. *Сисман Д. І., Кубіцький С. О.* 532
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІДЕРА КОМАНДИ НА
СТАДІЯХ ЇЇ ФОРМУВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО
ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

**ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙНДОШОК ЯК ІНСТРУМЕНТА НАВЧАННЯ
ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК
ІНОЗЕМНОЇ ДИСТАНЦІЙНО**

Коновальчук Надія Олександрівна

старший викладач

Запорізький державний медичний університет

кафедра мовної підготовки

Анотація: Однією з основних проблем, з якою стикається викладач під час проведення занять дистанційно, це візуалізація навчального матеріалу. Адже візуалізація відіграє дуже важливу роль у процесі викладання, а при дистанційному викладанні роль візуалізації особливо важлива, адже протягом онлайнзаняття рівень уваги студентів знижується швидше, криза уваги настає раніше, крім того, при викладанні української мови, як іноземної, якщо воно супроводжується лише голосовим поясненням викладача, у студента можуть виникнути труднощі з розумінням. Одним із провідних інструментів візуалізації є онлайндошки. Тому у статті розглядаються основні принципи візуалізації під час занять, обґрунтовується її необхідність, розглядаються можливості, основні функції та переваги онландошок перед іншими інструментами.

Ключові слова: онлайндошка, дистанційна освіта, онлайнзаняття, візуалізація, інструмент візуалізації, наочність.

За останні чотири роки дистанційна освіта стала невід'ємною частиною освітнього процесу. За чотири роки з'явилися нові технології та інструменти освіти, а ті, що існували розвинулись та удосканалились, відповідно до потреб навчального процесу. Головною проблемою з переходом на дистанційну форму навчання виявилася недостатність інструментарію для його якісного забезпечення. Тому метою даної статті є узагальнення та систематизація

матеріалу про доцільність, можливості та переваги використання такого інструмента, як онлайдошка. Об'єктом статті є функціонал найросповсюдженіших дошок Padlet, Twiddla, Miro (RealtimeBoard), IDroo, Groupboard, Classroomscreen, а також дошок, які вмонтовані в більшість платформ для онлайннавчання (MS Teams, Zoom, Google Meet та ін.), адже сьогодні майже кожна навчальна онлайнплатформа має їх у своєму інструментарії, але можливості таких онлайдошок доволі обмежені (відсутність можливості авторизації учня, із функцій тільки можливість писати в реальному часі, неможливість зберігати матеріал, тощо). Але сама наявність такого інструмента в інструментарії навчальних платформ говорить про усвідомлення розробниками програмного забезпечення його необхідності при проведенні заняття.

Можливості та функції сучасних онлайдошок надзвичайно різноманітні. Так, дошки Padlet, Miro, Twiddla, Classroomscreen дозволяють не тільки запрошувати учнів для внесення правок, а й зберігати на них різні типи файлів: зображення, посилання, документи, аудіо чи відео. Ці дошки створені для колективної роботи, але деякі з них (Groupboard, IDroo) у безплатній своїй версії мають обмеження в одночасній присутності осіб (не більше 10 одночасно) [1]. Отже, у такий спосіб онлайдошка допомагає організувати матеріал заняття, зібрати в одному віртуальному локусі одночасно такі різні типи матеріалів і завдань, як файли Word та pdf (уривки з підручників, статей, енциклопедій тощо), корисні покликання на онлайненциклопедії, словники, тести та інші ресурси; відео та аудіо матеріали з теми, письмові та тестові завдання, тощо.

Матеріал, представлений на дошці, зберігається, а це означає, що студент може повернутися до нього в будь який час, щоб повторити.

Студенти, наділені певними правами, можуть самі писати на дошці, ставити швидкі реакції, коментувати, тощо, що мотивує їх, робить активними учасниками навчального процесу, а не пасивними спостерігачами, як у випадках візуалізації за допомогою слайд-шоу. Водночас, на думку К. Багрій

«демонстрація визначень та інформації, призначеної для конспектування, на слайдах з метою переписування є неефективною» [2, с. 265]. І дійсно, подібна можливість мати матеріал «завжди під рукою» певною мірою розслабляє студента, він менше запам'ятовує та конспектує. Для запобігання подібних проблем рекомендовано відкривати доступ до дошки на певний заздалегідь оговорений проміжок часу перед заняттями або контролями, в інших випадках студент може скористатися покликанням лише в тому випадку, коли інші методи пригадування не діють, тобто у разі крайньої необхідності.

Основним питанням дистанційної освіти є питання якісної візуалізації матеріалу. Адже візуалізований матеріал краще засвоюється. С.В. Шемендюк [3], стверджує, що пропускна здатність зорового каналу сприйняття інформації є набагато вищою за пропускну здатність слухового каналу (приблизно в 7,5 разів). А отже візуалізована інформація краще привертає увагу студентів і полегшує пояснення понять. К.Л. Багрій наголошує на тому, що «...ефективність навчання залежить від доцільного залучення органів почуттів до сприйняття і переробки навчального матеріалу, визначає характер процесу навчання» [2, с. 262].

Для візуалізації понять під час занять онлайн і оффлайн з української мови як іноземної використовують різні форми наочності. В українській педагогічній енциклопедії наочність трактується як «один з основних принципів дидактики, відповідно до якого навчання базується на конкретних образах, що безпосередньо сприймаються студентами» [4, с. 224]. Методистами мови (М. П. Каноникін, Н. О. Щербакова, М. Г. Чередниченко, О. В. Текучов, В. Г. Горецький, Л. М. Зельманова та інш.) [5] виділяють такі види наочності, що застосовуються частіше інших на уроках мови: 1) безпосередньо мовна та 2) зображальна. Онлайн-дошки дають можливість презентувати і перший, і другий вид, тим самим забезпечуючи якісний процес викладання. Так, для мовної презентації на онлайн-дошки можна викладати різноманітні аудіо та відео файли. Зображальні ж види наочності – це фото та малюнки у форматі jpg та png; зображення gif, за допомогою яких можна візуалізувати поняття процесів

(наприклад, жування, подрібнення, ковтання та інші), а також відео без звукового ряду. Також усі сучасні онлайндошки мають інструменти для малювання (різнокольорові олівці з регульованою товщиною, пензлі, маркери, гумки, тощо), а більшість – функції smart-малюнка (тобто, виправлення нерівних ліній та неправильних кутів, тощо). У сучасній концепції вивчення мов існує принцип щонайменшого спирання на мову-посередник, адже точний переклад багатьох слів неможливий через багатозначність або навіть відсутність такого поняття в мові-посереднику, до того ж вважається, що опора на мову-посередника зменшує продуктивність запам'ятовування нових слів, а отже спосіб пояснення слів шляхом перекладу на мову-посередник рекомендується використовувати вкрай рідко. У цьому випадку пояснення шляхом візуалізації поняття є незамінним, особливо на початкових етапах навчання мови, а ще краще, застосовувати комбінацію методів, коли переклад і пояснення значення слова поєднуються й закріплюється зображенням. У цьому випадку можливість поєднати на дошці візуальне зображення з графічним і звучанням слова є незамінним. Адже, «одним із завдань використання наочності на лекційному занятті є створення у суб'єкта цілісного образу сприйнятого об'єкта. При цьому образи сприйнятого об'єкта можуть бути образами сприйняття, уявлення та уяви» [2, с. 262].

Як бачимо, основною функцією онлайндошок, яку важко переоцінити, є можливість використовувати одночасно різні типи наочності на заняттях з мови. К.Л. Багрій стверджує, що «основне значення наочності в навчальному процесі полягає перш за все у кращому сприйнятті та запам'ятовуванні матеріалу» [2, с. 262], а отже її роль при дистанційному навчанні важко переоцінити. «Принцип наочності – це дидактичний принцип навчання, який є одним з основних. Його необхідність обґрунтовується діалектикою переходу від чуттєвого сприйняття до абстрактного мислення у процесі пізнання» [2, с. 262].

Водночас, візуалізація має бути доречною й тісно пов'язаною з когнітивним процесом. К.Л. Багрій визначає принцип наочності так: «Якщо ж

людина, сприймаючи предмет або явище, пізнає його, розуміє його, то створений образ сприйняття є наочним» [2, с. 263]. Як бачимо, не кожний малюнок, фото, відео чи аудіо стає наочністю. Наочність того чи іншого зображення визначається саме його залученістю в процес навчання. Тому надзвичайно важливо поєднувати візуалізацію з вербальним поясненням, щоб у свідомості студента створювався цілісний візуальний, аудіальний та графічний образ поняття. Разом із тим надання поняттю вербального пояснення, визначення сприяє розвитку мовлення, граматичних навичок та мислення.

Водночас, Коржупова А. П. [6] попереджає про недопустимість зловживання наочністю (маючи на увазі зображальний її вид), оскільки, на її думку, у такому випадку надлишкова демонстрація перетворюється на «суцільний калейдоскоп», увага учня розпорошується й засвоєність матеріалу падає.

Однак, на нашу думку, темп та специфіка онлайнзаняття вносять свої корективи у кількість наочного матеріалу на занятті. Під час онлайнзаняття концентрація уваги падає швидше, і відповідно криза уваги настає через більш короткі проміжки часу, ніж при занятті офлайн. Крім того, слід погодитися з М.О. Дяченко [7], що сучасне покоління «виховане гаджетами» потребує особливого підходу до подачі інформації. Отже, у сучасних реаліях викладач потребує більше інструментів для утримання уваги студента. Із цим завданням легше за все впоратись за допомогою яскравої візуалізації та чергування видів діяльності на занятті, урізноманітнення завдань.

Важливим є й те, що наочний матеріал для дошок слід підбирати з урахуванням культурних особливостей студентів, адже «особливості образу залежать від особливостей не тільки сприйманого предмета, а й людини, його життєвого досвіду і знань, переконань і цінностей, навіть від настрою в даний момент часу» [2, с. 263]. До прикладу, при вивченні теми Т.Г. Шевченко демонстративний матеріал із зображеннями хати, кріпака, пана, панщини, солдата буде нецікавим, оскільки в культурному коді студента такі поняття просто відсутні. Водночас презентація такого матеріалу є необхідною для

правильного розуміння теми, адже усне пояснення та наведення аналогій «хата – будинок», «кріпак – раб», «пан – хазяїн» не дасть повноцінного уявлення про ці предмети, а отже, у такому випадку необхідне поєднання презентативного матеріалу з короткою історико-культурологічною довідкою.

У якості наочності при вивченні мов, особливо на просунутих етапах вивчення, найчастіше використовують таблиці та схеми. Сучасні онлайндошки мають у своєму інструментарії засоби роботи з таблицями, малювання різноманітних схем, побудови діаграм, демонстрації зв'язків тощо, що допомагає пояснювати граматичний матеріал, демонструвати граматичні та синтаксичні зв'язки. Також усі онлайндошки мають широкий спектр інструментів роботи з текстом: виділення іншим кольором, шрифтом, маркером, різними типами підкреслення тощо.

Однією з найперших і основних функцій онлайндошок є надання можливості роботи в реальному часі, тобто коли виникає нагальна потреба швидкого пояснення в режимі онлайн. Наприклад, якщо студенту необхідно пояснити правильне написання літери або слова, швидко намалювати схему, написати таблицю, виправити, розібрати помилки та пояснити їх, усе це можна швидко зробити на онлайндошці, користуючись нею, як звичайною аудиторною дошкою. Онлайндошки надають можливість продемонструвати студентам, які щойно почали вивчення мови, написання літер, слів, правильного з'єднання. Викладач отримує змогу виправити помилки при написанні слів (уживання латинської літери замість кириличної, підміна кириличної літери схожою за написанням латинською, тощо) та продемонструвати правильне написання, що проблематично зробити іншими засобами. Також, за допомогою можливостей онлайндошок викладач може перевірити засвоєння українських літер, навички аудіювання за допомогою диктанту. У даному випадку функціонал онлайндошки максимально імітує роботу з аудиторною дошкою. Із цим завданням впораються навіть вмонтовані в навчальні онлайнплатформи дошки.

Отже, інструментарій онлайндошок дозволяє організовувати різноманітний матеріал, візуалізувати його, дає можливість студентам працювати з ним, виставляти свої реакції, а отже робить їх активними учасниками процесу, а не пасивними спостерігачами, що сприяє посиленню мотивації. Такий широкий спектр можливостей робить онлайндошки незамінним інструментом навчального процесу.

Список літератури:

1. Талан Л. Використання онлайн-ресурсів під час дистанційного навчання в НУШ : *Організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання* тези доп. онлайнконф. URL: <https://naurok.com.ua/post/vikoristannya-onlayn-resursiv-pid-chas-distanciynogo-navchannya-v-nush> (дата звернення: 22 січня 2021).
2. К.Л. Багрій Наочність у викладанні та її значення в навчальному процесі. *Проблеми освіти та методика викладання у вищій школі*. Випуск I (61), 2016. С.262-267.
3. Шемендюк С. В. Психолого-педагогічні аспекти комунікації в навчальному процесі у контексті використання сучасних засобів URL: <http://boOk.net/index.php?p=achapter&bid=15006&chapter=1> (дата звернення: 12.07.2022).
4. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
5. Коваль А. П. Наглядность на уроках русского языка в начальных классах: Пособие для учителей. Київ : Радянська школа, 1986. 166 с.
6. Коржупова А. П. Наочність на уроках літератури. К, 1973. 235 с.
7. Дяченко М. О. Наочність – важлива умова ефективного уроку / *Досвід роботи сучасного вчителя: практичні розробки та теоретичні надбання* : тези доп. всеукр. наук.-практ. Конф. (м. Полтава 07 квіт. 2020р.). – Полтава, 2020. – С. 34-36.